

**SAAMELAISKÄRÄJIEN
TOIMINTAKERTOMUS
VUODELTA 2001**

SISÄLLYS

1. SAAMELAISKÄRÄJIEN TOIMINNAN PERUSTEET	3
1.1. Käräjien asema ja tehtävät	3
1.2. Käräjien organisaatio	4
1.2.1. Organisaatiokaavio.....	4
1.2.2. Käräjien kokous	4
1.2.3. Hallitus	6
1.2.4. Puheenjohtaja	6
1.2.5. Lautakunnat.....	7
1.2.6. Sihteeristö.....	10
1.3. Käräjien talous	13
2. SAAMELAISKÄRÄJIEN VARSINAINEN TOIMINTA VUONNA 2001	14
2.1. Yleistä	14
2.2. Toiminnan tavoitteet ja niiden saavuttaminen	14
2.3 Lausunnot.....	28
2.4. Esitykset/aloitteet	31
2.5 Kannanotot ja muistiot sekä muut vastaavat.....	32
2.6. Muut	33
2.7. Sidosryhmätoiminta	34
2.7.1. Pysyväisluonteinen.....	34
2.7.2. Kertaluonteinen	40

1. SAAMELAISKÄRÄJIEN TOIMINNAN PERUSTEET

1.1. Käräjien asema ja tehtävät

Saamelaiskäräjät on saamelaisvaltuuskunnan sijaan lailla (974/95) asetettu saamelaisten kulttuuri-itsehallintoelin, joka on aloittanut toimintansa vuoden 1996 alusta. Sen tarkoituksena on toteuttaa Suomen perustuslaissa (HM 973/95) saamelaisille turvattua kulttuuri-itsehallintoa.

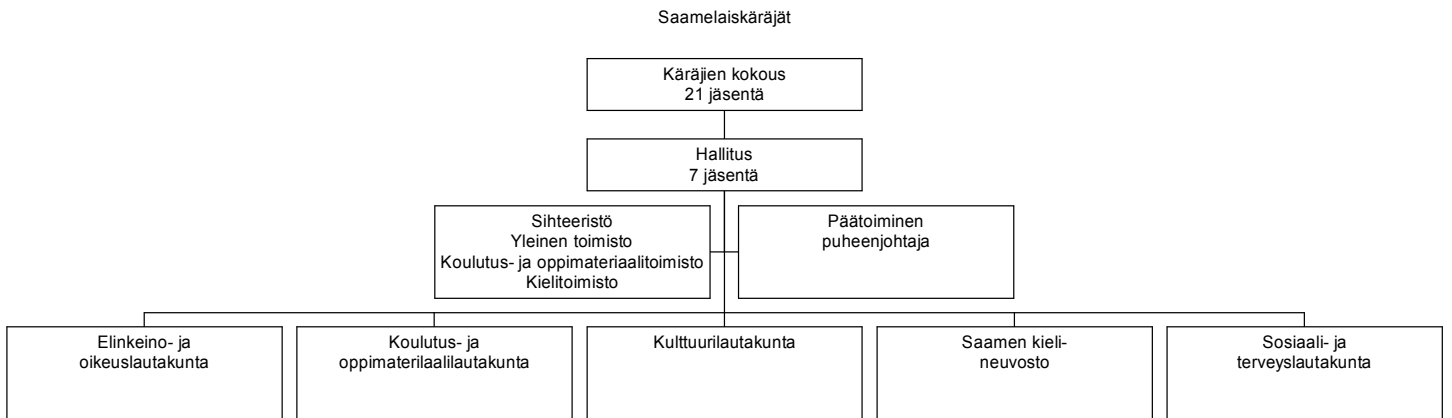
Saamelaiskäräjät on Suomen saamelaisten korkein poliittis-itsehallinnollinen elin, joka toimii oikeusministeriön hallinnonalalla. Se ei ole osa Suomen valtionhallintoa. Saamelaiskäräjät on luonteeltaan edustuksellinen, sillä sen 21 jäsentä ja 4 varajäsentä valitaan saamelaisten kesken joka neljäs vuosi toimeenpantavilla vaaleilla. Saamelaiskäräjät on Suomessa ainoa toimielin, joka voi ilmaista saamelaisten virallisen näkemyksen heitä koskevissa asioissa, sillä se on kansanvaltaisesti valittu täysin saamelainen elin.

Saamelaiskäräjien tehtävänä on hoitaa saamelaisten omaa kieltä ja kulttuuria sekä heidän asemaansa alkuperäiskansana koskevat asiat. Tehtäviinsä kuuluvissa asioissa käräjät voi tehdä viranomaisille aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja. Näissä asioissa käräjät käyttää lisäksi päätösvaltaa siten kuin sitä koskevassa laissa tai muualla lainsäädännössä säädetään.

1.2. Käräjien organisaatio

1.2.1. Organisaatiokaavio

Käräjien organisaatiota kuvaa seuraava kaavio:

1.2.2. Käräjien kokous

Saamelaiskäräjien antamista lausunnoista ja sen tekemistä esityksistä ja muista kannanotoista päättää pääsääntöisesti käräjien kokous. Valtioneuvosto määrää sen jäseniksi (21) ja varajäseniksi (4) ne 25 henkilöä, jotka saamelaisten kesken toimeenpannuissa vaaleissa ovat saaneet eniten ääniä kuitenkin niin, että saame-laisten kotiseutualueen jokaisesta kunnasta (Enontekiö, Inari, Sodankylä ja Utsjoki) käräjien kokouksessa tulee olla vähintään kolme (3) jäsentä. Tätä kuntakohtaista vähimmäisvaatimusta sovellettiin ensimmäisen kerran vuoden 1999 vaaleissa.

Syksyllä 1999 toimitetuissa vaaleissa saamelaiskäräjien jäseniksi toimikaudeksi 2000 - 2003 valittiin seuraavat henkilöt:

Varsinaiset jäsenet

Aikio Pekka, puheenjohtaja		Sodankylä
Fofonoff Pekka, kolttien luottamusmies	Inari	
Guttorm Veikko, eläkeläinen	Utsjoki	
Heikkuri Pertti, piiriesimies		Inari
Helander Johannes, diplomi-insinööri	Utsjoki	
Hetta Inkermarja, saamenkäsityömestari	Sodankylä	
Hirvasvuopio Osmo, poromies	Sodankylä	
Jomppanen Jouni Ilmari, poromies/autoilija		Inari
Laiti Petteri, taideseppä	Inari	
Lumisalmi Erkki, kanttori	Inari	
Länsman Outi, opiskelija	Inari	
Magga Juhani, poromies	Inari	
Magga Ristenrauna, projektisihteeri	Enontekiö	
Morottaja Matti, sivistystoimentarkastaja		Inari
Mäkitalo Minna, opettaja	Enontekiö	
Nuorgam Anne, opiskelija	Utsjoki	
Näkkäljärvi Klemetti, tutkija	Enontekiö	
Seurujärvi-Kari Irja, yliopistonlehtori	Helsinki	
Seurujärvi Väinö, poromies		Inari
Tapiola Ilmari, poromies	Utsjoki	
Valkeapää Nils-Henrik, lehtori	Enontekiö	

Varajäsenet

Magga Tuomas, eläkeläinen		Sodankylä
Nuorgam-Poutasuo Helvi, kielenkääntäjä		Utsjoki
Näkkäljärvi Iisko-Matti, luontaistilanharjoittaja	Enontekiö	
Sara Oula, poroisäntä	Inari	

Saamelaiskäräjät kokoontui kertomusvuonna neljä (4) kertaa (15.3., 31.5., 11.10. ja 14.12. Inarissa). Kokouksissa käsiteltiin yhteensä 39 asiaa.

1.2.3. Hallitus

Käräjien kokous asettaa käräjien varsinaisista jäsenistä vaalikaudeksi kerrallaan hallituksen, johon kuuluvat jäseninä käräjien kolme puheenjohtajaa ja neljä muuta henkilöä. Jokaiselle jäsenelle valitaan lisäksi henkilökohtainen varajäsen. Hallitus toimii käräjien kokouksen alaisena ja sen ensisijaisena tehtävänä on vastata käräjien poliittisesta toiminnasta ja hallinnosta sekä huolehtia käräjien kokousten valmistelusta.

Toimikaudeksi 2000 - 2003 hallitukseen valittiin seuraavat käräjien jäsenet:

Varsinaiset jäsenet

Varajäsenet

Pekka Aikio (pj)	Osmo Hirvasvuopio
Irja Seurujärvi-Kari (I vpj)	Inkermarja Hetta
Pekka Fofonoff (II vpj)	Erkki Lumisalmi
Outi Länsman	Petteri Laiti
Ristenrauna Magga	Minna Mäkitalo
Väinö Seurujärvi	Juhani Magga
Ilmari Tapiola	Johannes Helander

Hallitus kokoontui kertomusvuonna seitsemän (7) kertaa (Rovaniemellä 31.1. ja 1.3., Inarissa 11.4., Rovaniemellä 15.5., 30.8. ja 25.9. sekä Helsingissä 26.11.). Kokouksissa käsiteltiin yhteensä 89 asiaa.

1.2.4. Puheenjohtaja

Saamelaiskäräjät valitsee keskuudestaan päätoimisen puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa vaalikaudeksi kerrallaan. Puheenjohtajan tehtävänä on johtaa käräjien poliittista toimintaa ja edustaa käräjiä kansallisissa ja kansainvälisissä yhteyksissä.

Päätoimisena puheenjohtajana vaalikaudella 2000 – 2003 toimi filosofian maisteri Pekka Aikio Sodankylän Vuotsosta, I varapuheenjohtajana yliopistonlehtori Irja Seu-

rujärvi-Kari Helsingistä ja II varapuheenjohtajana kolttien luottamusmies Pekka Fofonoff Inarista.

1.2.5. Lautakunnat

Saamelaiskäräjillä on viisi (5) lautakuntaa; elinkeino- ja oikeus-, kulttuuri-, koulutus- ja oppimateriaali-, saamen kielen (saamen kielineuvosto) sekä sosiaali- ja terveyslautakunta. Näiden lisäksi vaalien valmistelua ja toimeenpanoa varten asetetaan vaalilautakunta.

Käräjien kokous valitsee kuhunkin lautakuntaan vaalikaudeksi kerrallaan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja kolme muuta jäsentä sekä jokaiselle henkilökohtaisen varajäsenen. Tästä poiketen kulttuurilautakunta valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan.

Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla käräjien jäseniä.

Lautakunnat toimivat hallituksen alaisina ja niiden tehtävänä on valmistella toimialaansa kuuluvia asioita. Kulttuuri-, koulutus- ja oppimateriaali- sekä saamen kielen lautakunta käyttävät lisäksi käräjien työjärjestyksessä määrätyissä asioissa itsenäistä ratkaisovaltaa.

Elinkeino- ja oikeuslautakuntaan toimikaudeksi 2000 - 2003 valittiin seuraavat henkilöt:

Varsinaiset jäsenet

Juhani Magga (pj)

Johannes Helander (vpj)

Siiri Jomppanen

Anne Nuorgam

Osmo Hirvasvuopio

Varajäsenet

Jouni Angeli

Merja Nillukka

Sulevi Sieppi

Vieno Länsman

Pertti Heikkuri

Lautakunnan sihteerinä toimii lakimiessihteerinä Heikki J. Hyvärinen. Lautakunta kokoontui kertomusvuonna kaksi (2) kertaa.

Koulutus- ja oppimateriaalilautakuntaan toimikaudeksi 2000 - 2003 valittiin seuraavat henkilöt:

Varsinaiset jäsenet

Erkki Lumisalmi (pj)

Outi Länsman (vpj)

Arvi Hagelin

Ritva Kangasniemi

Maaren Palismaa

Varajäsenet

Seija Sivertsen

Marjaana Aikio

Toivo West

Iisakki Mattus

Inker-Anne Magga

Lautakunnan sihteerinä toimivat vs. koulutussihteerinä Sari Valkonen 28.2. asti, jonka jälkeen Ulla Aikio-Puoskari palasi palkattomalta virkavapaalta ja oppimateriaalinsihteerinä Hannu Kangasniemi. Lautakunta kokoontui kertomusvuonna viisi (5) kertaa.

Kulttuurilautakuntaan toimikaudeksi 2000 - 2001 valittiin seuraavat henkilöt:

Varsinaiset jäsenet

Jouni Ilmari Jomppanen (pj)

Minna Mäkitalo (vpj)

Veikko Feodoroff

Petteri Laiti

Ella Sarre

Varajäsenet

Inkermarja Hetta

Iisko-Matti Näkkäläjärvi

Anneli Nuorgam

Kati Eriksen

Ilmari Mattus

Lautakunnan sihteerinä toimi kertomusvuonna Inker-Anni Sara määräaikaisena esittelijänä 1.1.-31.3. ja nimitettiin vakinaiseen kulttuurisihteerin virkaan 1.4. lukien. Lautakunta kokoontui kertomusvuonna yhdeksän (9) kertaa.

Saamen kielineuvostoon toimikaudeksi 2000 - 2003 valittiin seuraavat henkilöt:

Varsinaiset jäsenet

Irja Seurujärvi-Kari (pj)
Matti Morottaja (vpj)
Vesa Guttorm
Jouni Mosnikoff
Pia Vieltojärvi

Varajäsenet

Helmi Länsman
Saammal Morottaja
Samuli Aikio
Katri Fofonoff
Maarit Magga

Maarit Maggalle myönnetty ero saamen kielineuvoston varajäsenyydestä 11.10.2001 lukien ja hänen tilalleen nimetty Maaren Palismaaa käräjien kokouksessa 11.10.

Lautakunnan sihteerinä toimi saamen kieliain sihteerinä Ellen-Maarit Näkkäljärvi. Lautakunta kokoontui kertomusvuonna yhdeksän (9) kertaa.

Sosiaali- ja terveyslautakuntaan toimikaudeksi 2000 - 2003 valittiin seuraavat henkilöt:

Varsinaiset jäsenet

Ristenrauna Magga (pj)
Veikko Guttorm (vpj)
Pekka Fofonoff
Helena Guttorm
Mirja Laiti

Varajäsenet

Inga Leppäjärvi
Uula Aikio
Eeva Seurujärvi
Pentti Morottaja
Elina Vuoti

Elina Vuotille myönnetty ero sosiaali- ja terveyslautakunnan varajäsenyydestä ja hänen tilalleen nimetty Maarit Jomppanen käräjien kokouksessa 31.5.

Lautakunnan teknisenä sihteerinä toimi vs. koulutussihteerinä Sari Valkonen 28.2. asti ja sen jälkeen osa-aikainen sosiaali- ja terveysihteerinä Anne Näkkäljärvi 1.9. lukien. Lautakunta kokoontui kertomusvuonna neljä (4) kertaa.

1.2.6. Sihteeristö

Saamelaiskäräjien sihteeristön päätoimitilat sijaitsevat Inarissa, kirkonkylän yläasteen entisen oppilajasuntolan tiloissa, jotka on vuokrattu Inarin kunnalta. Toimitilojen hyötypinta-ala on nyt yhteensä 489 m². Sen lisäksi sihteeristöllä on toimipisteet Utsjoella, Enontekiöllä ja Sodankylässä. Sihteeristö jakaantuu yleiseen toimistoon, saamen kielen toimistoon sekä koulutus- ja oppimateriaalitoimistoon.

Yleinen toimisto

Yleisen toimiston tehtävänä on hoitaa saamelaiskäräjien talous-, henkilöstö- ja muuta yleishallintoa koskevat ja toimistojen toiminnan yhteensovittamiseen liittyvät asiat sekä asiat, joita ei ole määrätty muiden toimistojen hoidettaviksi.

Yleisessä toimistossa on päätoiminen hallintopäällikön, lakimiessihteerin, kulttuurisihteerin, taloussihteerin, I toimistosihteerin ja II toimistosihteerin virka. Sihteeristön henkilöstöresurseja on vahvistettu perustamalla päätoiminen kulttuurisihteerin virka ja III kielenkääntäjän virka sekä ottamalla sivutoiminen sosiaali- ja terveystieteiden maisteri Juha Guttorm. Hallintopäällikkönä toimii hallintotieteiden maisteri Juha Guttorm. Lakimiessihteerin virassa toimii oikeustieteen kandidaatti Heikki J. Hyvärinen, jonka toimipaikka sijaitsee Enontekiöllä. Kulttuurisihteerin tehtäviä hoitaa Inker-Anni Sara määräaikaisena esittelijänä 1.1.-31.3. ja vakinaisessa kulttuurisihteerin virassa 1.4. lukien. Taloussihteerin virassa on merkonomi Hilikka Kukkonen. I toimistosihteerin virassa toimii Rauna Leivo, joka on hoitanut oman työnsä ohella myös koulutus- ja oppimateriaalitoimiston toimistosihteerin tehtäviä 22.10. lukien. II toimistosihteerin virassa on merkonomi Sari Vuolab-Balto. Käräjien toimitilojen siivojana toimii Anna-Liisa Juntunen. Juntusen kesälomittajana 24.7.-10.8. välisen ajan on toiminut Ritva Tammela.

Lisäksi yleisessä toimistossa ovat kertomusvuonna työskennelleet seuraavat määräaikaiset työntekijät: merkonomi Sinikka Mäkinen toimistotyöntekijänä 1.1.-31.12., merkonomi Sirpa Berg puheenjohtajan teknisenä sihteerinä 1.1.-31.12. (toimipaikka Sodankylässä puheenjohtajan toimistossa) ja sosionomi Anne

Näkkäljärvi sosiaali- ja terveyssihteerinä 1.1.-1.4. ja sen jälkeen 2.4. lukien suunnittelijana 31.12. asti, oikeustieteen kandidaatti Siiri Jomppanen ma. esittelijänä 1.1.-31.12. ja merkantti Jaana Valkeapää kirjastonjärjestäjä-toimistotyöntekijä 22.10-31.12. Lisäksi sihteeristöön on palkattu työllistämis- ja harjoittelutuella määräaikaista työntekijöitä.

Saamen kielen toimisto

Vuoden 1992 alusta voimaan tulleen saamelaisten kielilain (516/91) toimeenpanoa varten saamelaiskäräjien alaisuudessa toimii erityinen saamen kielen toimisto (A 1727/95), jossa on kaksi (2) vakinaista kielenkääntäjän virkaa. Kielitoimiston päätehtävänä on huolehtia saamelaisten kielilain mukaisten käännösten toimittamisesta eri viranomaisille ja laitoksille sekä avustaa niitä saamen kielen taitoisten tulkkien hankkimisessa.

Kielitoimiston I kielenkääntäjän virassa toimii humanististen tieteiden kandidaatti Irma Laiti, II kielenkääntäjän virassa humanististen tieteiden kandidaatti Helvi Nuorgam-Poutasuo ja III kielenkääntäjän virassa toimii opettaja Veikko Holmberg, joiden toimipaikka sijaitsee Utsjoella. Lisäksi kielitoimiston Utsjoen toimipisteessä on työskennellyt määräaikaisena toimistotyöntekijä/ kieliavustajana Kirsti Guttorm 1.1.-16.4. ja kielityöntekijänä 17.4.-31.12.

Saamen kielen toimiston yhteydessä toimii myös saamen kieliain sihteerin tehtävänä koordinoita pohjoismaista saamen kieliyhteistyötä ja toimia saamen kielineuvoston sihteerinä. Kieliain sihteerin virkaa hoitaa filosofian ylioppilas Ellen-Maarit Näkkäljärvi (virkavapaalla 29.1.-15.3., 23.-27.4. ja 1.9.-31.12.). Näkkäljärven toimipaikka on Enontekiöllä.

Varatuomari Oula Valkeapää on toiminut saamelaisten kielilainsäädännön uudistamistyöryhmän sihteerinä 1.1.-31.5. ja 1.7.-31.10. sekä hoitanut lisäksi saamen kieliain sihteerin virkaan kuuluvia tehtäviä ajalla 1.2.-15.3.

Koulutus- ja oppimateriaalitoimisto

Koulutus- ja oppimateriaalitoimiston tehtävänä on hoitaa saamelaisten koulutusta ja opetusta sekä saamenkielisen oppimateriaalin tuottamista koskevat asiat.

Toimistossa on päätoiminen koulutussihteerin, oppimateriaalisihteerin ja toimistosihteerin virka. Koulutussihteerin virkaan on liitetty myös käräjien tiedottajan tehtävät.

Koulutussihteerin virassa toimii yhteiskuntatieteiden maisteri Ulla Aikio-Puoskari, jonka toimipaikka sijaitsee Sodankylässä. Aikio-Puoskari oli virkavapaalla 28.2.2001 asti. Hänen sijaisenaan toimi kasvatustieteiden maisteri Sari Valkonen 28.2.2001 asti. Oppimateriaalisihteerin virassa on luonnontieteiden kandidaatti Hannu Kangasniemi ja toimistosihteerin virassa yo-merkonomi Anja Vest-Aikio (virkavapaalla äitiys- ja sen jälkeen hoitovapaata varten 31.12.2002 asti).

Vaalilautakunnan toimisto

Vaalilautakunnan toimistossa on määräaikaisesti työskennellyt vaalityöntekijänä merkonomi Ritva Tammela 1.-31.1. Tammelan tehtävänä on ollut kehittää saamelaiskäräjien vaaliluetteloa.

Projektihenkilöstö

Saamelaiskulttuurikeskushankkeen valmistelu- ja kehitysprojektin projektipäällikkönä toimii rakennusinsinööri Lasse Porsanger 7.12. lukien.

Saamelaisten kieli- ja kulttuurisiida –projektiin määräaikaisena projektipäällikkönä toimii filosofian ylioppilas Pia Vieltojärvi 8.5.-31.12. Kulttuurisiidojen määräaikaisina ohjaajina toimivat merkonomi Inkeri Väystäjä 9.7.-31.12., perhepäivähoitaja Sisko Kiviniemi ohjaajaksi 9.7.-31.12., Katri Fofonoff 9.7.-31.12., poronhoitaja Birit-Anni Magga 9.7.-31.12., Kerttu Paltto 9.7.-31.12. ja lastentarhaopettaja Anna-Liisa Guttorm 6.8.-31.12.

Kulttuurisiidojen apulaisena ovat työskennelleet seuraavat määräaikaiset työntekijät: Karen Anna Proksi 15.11.-31.12., Inga Näkkäljärvi 19.9.-31.12., Aune Mettäpuro 19.9.-31.12., Rauni Mannermaa 19.9.-31.12. ja Sunna Aikio 24.9.-31.12.

Saamenkielisten oppimateriaalien projektityöntekijöinä ovat toimineet filosofian lisensiaatti Marja-Liisa Olthuis 1.2.-31.8. ja sen jälkeen kieliprojektityöntekijänä 1.9.-31.12., saamen käsitöiden artesaani Anni Näkkäljärvi 1.3.-31.12. ja yhteiskuntatieteiden ylioppilas Kati Eriksen 1.6.-30.11.

1.3. Käräjien talous

Saamelaiskäräjien toiminta rahoitetaan valtion budjettivaroin kuten siitä annetun lain 2 §:ssä säädetään. Kertomusvuonna Saamelaiskäräjät sai valtionavustusta varsinaista toimintaansa varten yhteensä 5.155.000 markkaa ja sisäasiainministeriöstä Interreg -ohjelman hallinnollisia kuluja varten 68.531,90 markkaa.

Saamelaiskäräjät on myös päättänyt osoitetun määrärahan käytöstä:

- saamenkielisen oppimateriaalin tuottamiseen (1.500.000 markkaa + EU- vähemmistö projektiavustusta 9514,12 markkaa),
- saamelaisen kulttuurin edistämiseen ja saamelaisjärjestöjen toimintaan (1.000.000 markkaa + valtionavun lisäys 18.054 markkaa)
- saamelaishankkeiden rekrytointiprojektiin (EU aluekehitysrahaston avustusta 31.437,37 markkaa ja maakunnan kehittämisrahaa 12.574,95 markkaa),
- saamelaisten kestävä kehitys ohjelman –projektiin (50.000 mk),
- pohjoismaisille saamelaisille taidejärjestöille (100.000 mk),
- saamelaisten kieli- ja kulttuurisiida –projektiin (ESR -rahoitusta 1.082.518,32 mk ja kuntien rahoitusta 136.666,70 mk),
- sanastohanke -projektille (130.891,77 mk)
- saamelaisten sosiaalialan osaamiskeskustoimintaan (150.000 mk)
- pohjoismaiseen saamen kieliyhteistyöhön (385.000 mk + vuodelta 2000 siirtynyt käyttämättä jäänyt osuus valtionavustuksesta 115.222,01 mk, josta 280.000 mk varattu käräjien saamen kieliain sihteerin palkka- ja muihin toimintakuluihin)
- saamelaisten kulttuurikeskuksen valmistelu- ja kehitys –projektiin (21.059,45 mk)

- saamelaisnuorten taidetapahtumaan (40.000 mk) sekä
- saamelaiskäräjien vaalijärjestelmän kehittämiseen (180.000 mk)

Saamelaiskäräjälain 3 a luvussa säädetään käräjien kirjanpidosta ja tilintarkastuksesta. Käräjien tilintarkastajina toimikaudella 2000-2003 toimivat HTM Irja Herkman oikeusministeriön valitsemana ja konttorinjohtaja Johan-Oula Juuso saamelaiskäräjien valitsemana.

2. SAAMELAISKÄRÄJIEN VARSINAINEN TOIMINTA VUONNA 2001

2.1. Yleistä

Saamelaiskäräjien varsinainen toiminta käsittää esitysten, aloitteiden ja muiden kannanottojen tekemisen sekä lausuntojen antamisen eri viranomaisille.

Lisäksi Saamelaiskäräjät valvoo saamelaisten oikeuksia ja etuja neuvottelemalla eri viranomaisten kanssa saamelaisia erityisesti koskevista asioista. Käräjät on myös edustettuna lukuisissa kansallisissa ja myös joissakin kansainvälisissä elimissä.

Seuraavassa on selostettu käräjien kertomusvuoden tavoitteet ja arvioitu, miten tavoitteet on saavutettu, ja sen jälkeen on lueteltu kertomusvuonna annetut lausunnot ja tehdyt esitykset/aloitteet sekä kannanotot, muistiot ja sopimukset, jotka on liitetty täydellisinä toimintakertomuksen loppuun. Lisäksi on esitelty käräjien kertomusvuoden sidosryhmätoiminta.

2.2. Toiminnan tavoitteet ja niiden saavuttaminen

Vuoden 2001 toiminnan keskeiset avaintulostavoitteet olivat

- 1) Saamelaisten perusoikeuksien toteuttaminen kulttuuri-itsehallinnon perustalta,
 - a) saamelaiskäräjälain tarkistaminen,
 - b) saamen kielten asema,
 - c) henkinen kulttuuri,
 - d) saamelaislinkeinot,
 - e) koulu- ja opetustoimi,
 - f) sosiaali- ja terveydenhuolto ja
 - g) kirkolliset olot

- 2) Euroopan unionin rakennerahasto-ohjelmien hyödyntäminen,
- 3) saamelaisasioista vastaavan saamelaisen virkamiehen saaminen valtion keskushallintoon,
- 4) ILO:n alkuperäiskansasopimuksen ratifioiminen,
- 5) saamelaisten maa-, vesi- ja elinkeino-oikeuksien selvittäminen,
- 6) yhteistyön tehostaminen Norjan ja Ruotsin saamelaiskäräjien sekä Kuolan saamelaisyhdistysten kanssa,
- 7) Pohjoismaiden Neuvoston täysjäsenyyden saavuttaminen,
- 8) kansainvälisen toiminnan tehostaminen,
- 9) viestinnän ja tiedotuksen tehostaminen,
- 10) sihteeristön resurssien vahvistaminen,
- 11) uusien toimitilojen hankkiminen,
- 12) projektitoimintaan osallistuminen,
- 13) tutkimustoiminnan edistäminen ja
- 14) saamelaiskäräjien vaalijärjestelmän kehittäminen.

1) Saamelaisten perusoikeuksien toteutumista kulttuuri-itsehallinnon perustalta on pyritty tulossuunnitelman mukaisesti toteuttamaan eri aloilla seuraavasti:

- a) Voimassa olevaa saamelaiskäräjälain mukaista saamelaismääritelmää on useissa eri lausunnoissa ja muissa kannanotoissa esitetty muutettavaksi kieliperusteiseksi, mutta

toistaiseksi tuloksetta. Näillä näkymin vuoden 2003 kärjävaaleissa sovelletaan avoimeksi ja tulkinnanvaraiseksi todettua saamelaismääritelmää.

Muilta osin kärjät teki joulukuussa 2001 oikeusministeriölle esityksen saamelaiskärjälain vaaleja koskevien säännösten tarkistamiseksi. Esityksessä ehdotetaan muun muassa moniportaisen muutoksenhakumenettelyn yksinkertaistamista, täsmällisiä säännöksiä vaaliluettelon julkisuudesta ja vaalipäivän määrittämistä saamelaisalueella postiäänestyksen lisäksi.

b) Esitys uudeksi saamen kielilaki valmistui marraskuussa 2001. Esitystä valmisteli käräjien päätöksen mukaisesti saamen kielineuvosto, jonka tehtävänä oli tehdä hallituksen esityksen muotoon ehdotus siitä, miten saamelaisten kielellisten perusoikeuksien ja kielellisten ihmisoikeuksien toteutuminen turvattaisiin nykyistä paremmin saamelaisten kielilakissa.

Uuden perustuslain mukaisesti saamen kielilakiesityksen lähtökohtana on, että yksilön kielelliset oikeudet eivät ole riippuvaisia hänen kansalaisuudestaan tai kansallisuudestaan. Yksilön kielelliset oikeudet tulee myös toteuttaa ilman, että hänen tarvitsee niihin erikseen vedota. Viranomaisen tulee toiminnassaan oma-aloitteisesti huolehtia siitä, että kielelliset oikeudet toteutuvat käytännössä. Uusi saamen kielilaki tulisi koskemaan kaikkia Suomessa puhuttavia saamen kieliä; pohjoissaamea, inarinsaamea ja koltansaamea.

Esityksen mukaan saamelaisten kotiseutualueella suomen kieli ja saamen kieli olisivat yhdenvertaisia kieliä. Viranomaisten tulisi huolehtia siitä, että niillä on riittävästi saamen kielen taitoista henkilökuntaa niin, että asiakkaita kyetään palvelemaan myös saameksi. Sekä valtion että kuntien henkilöstöllä olisi kotiseutualueella oikeus saada palkallista virkavapautta saamen kielen taidon hankkimista varten. Saamenkielisten virkamiesten määrän lisäämisellä pyritään vähentämään tulkkauksen ja kääntämisen tarvetta. Valtiovallan velvollisuus olisi budjettivaroin turvata kielilain toteutuminen. Kuntien saama korvaus saamenkielisten palvelujen järjestämisestä ehdotetaan sidottavan kunnan tarjoamien palvelujen määrään kuten koulutuksen järjestämisessä on saamenkielisen opetuksen rahoituslain myötä menetelty.

Käräjien kokous käsitteli lakiesitystä joulukuussa 2001 ja esitti sen oikeusministeriölle edelleen valmisteltavaksi. Uuden saamen kielilain on määrä tulla voimaan vuoden 2004 alussa samanaikaisesti uuden suomen ja ruotsin kieltä koskeva kielilain kanssa.

Käräjien saamen kielineuvosto suunnitteli ja toteutti saamen kielilain uudistamistyön yhteydessä tiedotus- ja keskusteluseminaarin Inarissa Siida-museossa lokakuussa 2001. Seminaarin osallistui lähes 100 ihmistä ja sen tarkoituksena oli mm. tiedottaa saamen kielilain uudistamistyön etenemisestä ja saada aikaan keskustelua aiheesta. Seminaari oli samalla yksi Saamelaiskäräjien Euroopan kielivuoden teemaan kuuluvista tapahtumista. Euroopan kielivuoteen liittyen käräjien kielineuvosto oli mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa Euroopan kielipäivänä (26.9.) lähetettyä radio-ohjelmaa Saamen radiossa.

Saamen kielen terminologi- ja uudissanatyöhön liittyen saamen kielineuvostolla on käynnissä neljä sanakirjaprojektia: Lakisanasto suomi-pohjoissaame-ruotsi-norja. Vuoden 2001 lopussa se on ollut kommentoitavana lakiasiantuntijalla ja oikoluvun ja teknisten korjauksien jälkeen valmis julkaistavaksi. Vuoden 2000 puolella Pohjoismaiden kielineuvosto myönsi rahoitusta saamen kielineuvoston inarin- ja koltansaamen sanakirjaprojekteihin. Koltansaamen sanakirjaprojekti toteutettiin joulukuussa 2000 - elokuussa 2001 ja inarinsaamen sanakirjaprojekti syyskuussa 2001 - tammikuussa 2002. Molemmat projektit ovat vielä keskeneräisiä. Konrad Nielsenin sanakirjan koodaus- ja digitalisointiprojektiin saamen kielineuvosto sai rahoitusta Pohjoismaiden kielineuvostolta vuoden 2001 puolella. Projekti toteutetaan 1.12.2001 - 31.8.2002 välisenä aikana.

Yhteistyötä EBLULissa on jatkettu FIBLULin kautta. Tältä osin mainittakoon muun muassa Vähemmistökielten seminaari Helsingissä huhtikussa 2001, johon käräjien saamen kielineuvoston edustajat osallistuivat.

c) Saamelaisen henkisen kulttuurielämän toimintaedellytyksiä on pyritty parantamaan esittämällä huomattavaa korotusta saamelaisen kulttuurin tukemiseen tarkoitettuun valtionavustukseen (nk. saamelaiskulttuurimääräraha). Valtionavustus on kuitenkin pysynyt entisen suuruisena.

Saamelaista kulttuuritoimintaa ja lehdistöä sekä saamelaisyhdistyksiä ja -järjestöjä on tuettu kulttuuriavustuksilla. Yhteistyö Lapin läänin taidetoimikunnan kanssa aloitettiin vuonna 2001 kertomusvuonna ja tulostavoitteiden mukaisesti sitä jatketaan edelleen.

Saamelaisen liikunta- ja urheilutoiminnan tukeminen on tapahtunut saamelaisjärjestöjen toimintaan suunnattujen avustusten kautta saamelaisjärjestöille, jotka erityisesti ovat keskittyneet urheilutoimintaan.

Saamelaisen teatteritoiminnan vakinaistaminen on edelleen toteutumatta resurssipulan vuoksi. Saamelaisten henkistä kulttuuriomaisuutta on pyritty suojelemaan erilaisin lausunnoin ja esityksin.

Lisäksi järjestettiin seminaari saamelaisten kulttuurimäärärahan vuoden 2002 haku- ja tiliselvityskäytännöistä ja Eu –rahoitus mahdollisuuksista.

d) Saamelaiselinkeinojen toimintaedellytysten turvaamiseksi ja niiden kehittämiseksi käräjät esitti lokakuussa 2001 aluekehityslainsäädännön uudistamista pohtivalle toimikunnalle ja sisäasiainministeriölle erityisen saamelaisten yleisten elinolojen ja saamelaiselinkeinojen kehittämisohjelman sisällyttämistä uuteen alueiden kehittämislakiin.

Saamelaisten kielellisten ja kulttuuristen perusoikeuksien toteuttamista saamelaiselinkeinoissa ja niiden hallinnossa kulttuuri-itsehallinnon perustalta koskevaa erillistä selvitystä ei ole vielä käynnistetty, mutta näitä seikkoja on pohdittu nk. maaherra Pokan saamelaistoimikunnan mietinnössä ja lisäksi käräjien omassa, vireillä olevassa maa- ja metsätalouden oikeusselvityksessä.

e) Saamen kielen ja saamenkielisen opetuksen asemaa on pyritty edistämään ja vahvistamaan erilaisin esityksin, lausunnoin ja kannanotoin. Vuonna 1999 voimaan tulleen saamen kielen ja saamenkielisen opetuksen erityisen rahoituksen (laki 1186/98) vaikutukset ovat olleet nähtävissä vuosina 2000-2001. Saamenkielinen opetus on alkanut lisääntyä erityisesti peruskoulun vuosiluokilla 7-9 ja inarin- ja koltansaamen kielillä annetuissa opetuksissa. Eniten saamenkieliseen opetukseen osallistuvien

oppilaiden määrä on lisääntynyt Enontekiön kunnassa. Lukioissa saamenkielistä opetusta ei edelleenkään ole.

Saamelaisten kotiseutualueella opetustilanteen kehittämistä on haitannut voimakas poismuutto, jonka seurauksena oppilasluvut laskevat kaikissa kunnissa. Saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolella annetaan edelleenkin hyvin vähän saamen kielen opetusta.

Saamelaiskäräjät on valmistellut opetusministeriölle kokonaisvaltaisen esityksen saamelaisten opetustilanteen parantamiseksi, jonka mukaan mm. saamen kielen ja saamenkielistä opetusta koskeva erityisrahoituksen tulisi kattaa tästä opetuksesta aiheutuvat opettajien palkkakulut myös saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolella.

Opetuksen kehittämisessä tärkeää on ollut yhteistyö saamelaisalueen kuntien, Lapin lääninhallituksen ja opetuksen keskushallinnon viranomaisten kanssa. Saamelaiskäräjät on asettanut tätä yhteistyötä varten saamelaisten koulutusasiain yhteistyöelimen.

Saamen kielen ja saamenkielisen opetuksen opetussuunnitelmatyö on lähtenyt liikkeelle kahdella tasolla. Saamelaiskäräjät on mukana edustajansa kautta opetushallituksen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden uudistamistyössä, joka jatkuu vuoden 2003 loppuun saakka. Opetushallitus on myös asettanut erityisen Saamen kieli – työryhmän valmistamaan saamen kielen opetuksen opetussuunnitelman perusteita.

Alueellisella tasolla opetussuunnitelmayhteistyö Lapin lääninhallituksen ja alueen kuntien kanssa on lähtenyt liikkeelle. Tämän työn tarkoituksena on valmistaa kuntien yhteinen, alueellinen saamenkielisen opetuksen opetussuunnitelma. Yhteistyöllä pyritään yhtenäistämään eri kunnissa annettavaa saamenkielistä opetusta ja kehittämään tätä opetusta sisällöllisesti.

Tavoite korottaa oppimateriaalimäärärahaa on osittain toteutunut vuoden 2001 talousarviossa, jossa saamenkielisten oppimateriaalien tuottamiseen osoitettiin 1,5 miljoonaa markkaa. Koulutus- ja oppimateriaalitoimisto on myös saanut edellisiin vuosiin nähden paremmat työskentelyedellytykset sen ansiosta, että oppimateriaalisihteerin avuksi on palkattu toinen oppimateriaalityöntekijä. Oppimateriaalin valmistamista on toteutettu lautakunnan vuosittain valmistaman

oppimateriaalien tuotantosuunnitelman avulla. Inarin- ja koltansaamenkielisten materiaalien valmistamista on pyritty erityisesti painottamaan. Koulutus- ja oppimateriaaliasioissa on pyritty lisäämään pohjoismaista yhteistyötä ja suunnittelua. Oppimateriaalien markkinoinnin tehostamisen tuloksena olivat oppimateriaalien myyntitulot vuosina 2000 ja 2001 noin 75.000 mk.

Koulutus- ja oppimateriaalilautakunta on valmistellut selvitystä ja ehdotuksia saamelaiden kulttuuri-itsehallinnon toteuttamisesta opetustoimessa. Esityksen pitäisi valmistua keväällä 2002.

f) Sosiaali- ja terveydenhuollossa on tapahtunut myönteistä kehitystä saamelaisia koskeissa asioissa. Yksi merkittävimmistä tavoitteista on ollut täysimääräisen valtionavustuksen saaminen saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamiseen. Käräjien aloite sosiaali- ja terveysministeriölle täysimääräisen valtionavustuksen saamiseksi saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamiseen hyväksyttiin, kun valtioneuvosto asetti säädöksen sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta (1411/01). Vanhusten palvelujen kehittämiseen käräjät on vaikuttanut SámiSoster ry:n (saamelaisten sosiaali- ja terveysalan yhdistys) toiminnassa. Saamelaiskäräjiltä on kaksi edustajaa kyseisen yhdistyksen hallituksessa. Saamelaisen varhaiskasvatuksen ja sosiaalipalvelujen kehittämiseen pyrittiin vaikuttamaan sosiaalialan verkostoituvat erityispalvelut (VEP) projektissa ja sosiaalialan osaamiskeskushankkeessa, josta Saamelaiskäräjät teki rahoitushakemuksen sosiaali- ja terveysministeriölle.

Kansaneläkelaitos on vuosittain järjestänyt saamenkielistä kuntoutusta Saamelaiskäräjien vuosittain tekemän esityksen pohjalta. Lisäksi Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen hallitukseen on saatu Saamelaiskäräjien edustaja.

g) Saamelaisten asema evankelis-luterilaisessa kirkossa kohentui tuntuvasti vuonna 2000, jolloin saamelaiset saivat uuden kirkkolain mukaisesti ensimmäistä kertaa valita Saamelaiskäräjien kautta oman maallikkoedustajansa ja kaksi varaedustajaa kirkon ylimpään elimeen, kirkolliskokoukseen. Saamelaisten edustusta koskevat säännökset ovat kirkkolaissa (1164/99), kirkkojärjestyksessä (1165/99) ja kirkon vaalijärjestyksessä (1166/99).

Saamelaisten edustajan lisäämistä kirkolliskokoukseen ja sitä koskevan kirkkolainsäädännön tarkistamista valmisteltiin kirkkohallituksen asettamassa työryhmässä, jonka tehtävänä on lisäksi selvittää kaksikielisten suomalais-saamelaisten seurakuntien oikeudellinen asema ja tehdä sitä koskevat kirkkolain muutosehdotukset sekä saamen kielen käytön kehittyminen ja nykytilanne saamelaisten kotiseutualueen seurakunnissa ja tehdä tarvittavat kehittämissuositukset. Työryhmä ei ole saamelaistedustajan valintaa koskevan I osamietintönsä valmiiksi saatuaan kokoontunut kertaakaan, minkä vuoksi työryhmän työ on ollut ja on yhä edellä mainittujen osatoimeksiantojen osalta pysähdyksissä.

2) Euroopan unionin rakennerahasto-ohjelmien uusi kausi alkoi vuoden 2000

alussa ja se kestää vuoden 2006 loppuun asti. Suomessa on valmisteltu muun muassa Pohjois-Suomen tavoite 1-ohjelma mainituksi kaudeksi. Ohjelmasta rahoitetaan myös saamen kieltä ja kulttuuria edistäviä hankkeita. Tähän liittyen Saamelaiskäräjät toteutti vuonna 2000 erityisen saamelaishankkeiden rekrytointi –projektin, jonka tarkoituksena oli etsiä, kehitellä ja valmistella toteutuskelpoisia saamelaishankkeita.

Saamelaiskäräjillä on tällä hetkellä käynnissä kaksi EU-rahoitteista projektia. Toukokuussa 2001 aloitettu kolmivuotinen Saamelaisten kieli- ja kulttuurisiida – projekti (ESR) ja joulukuussa 2001 on käynnistetty yksivuotinen Saamelaiskulttuurikeskus -hankkeen valmistelu- ja kehitysprojekti (EAKR).

Lisäksi käräjät antoi rakennerahasto-ohjelmien kansallista hallinnointia koskevan lain (L 1353/99) mukaisesti lausunnon muuttamista Pohjois-Suomen tavoite 1-ohjelmaa koskevista EU –hankehakemuksista. Käräjät nimesi myös edustajansa kyseisessä laissa tarkoitettuun Lapin maakunnan yhteistyöryhmään.

Toinen saamelaisten kannalta merkittävä EU –ohjelma on Interreg III A Pohjoinen rajaohjelma, joka on myös asetettu kaudeksi 2000-2006. Ohjelma muodostuu kolmesta osaohjelmasta; Pohjoiskalotti, Sápmi ja Kolartie. Sápmi osaohjelma käsittää Pohjoiskalotin osaohjelman alueen lisäksi Kuolan niemimaan. Osaohjelman toimintalinjat ovat: 1. Saamelaisten yhteiskuntakehitys ja 2. Tiedonhankinta ja osaaminen. Saamelaiset hallinnoivat itsenäisesti omaa ohjelmaansa samaan tapaan kuin edelliselläkin ohjelmakaudella. Ohjelman toteuttamista varten on asetettu saamelainen

hallintokomitea, johon käräjät on nimennyt kaksi edustajaa. Käräjät on lisäksi nimennyt yhden edustajan ohjelman toteutumista valvovaan seurantakomiteaan. Käräjät osallistui aktiivisesti Sápmi osaohjelman valmisteluun.

3) Esitys **saamelaisasioista vastaavan virkamiehen** ottamisesta oikeusministeriön palvelukseen ei ole toteutunut.

4) ILO:n alkuperäiskansasopimuksen ratifiointiin ja saamelaisten maa-, vesi- ja elinkeino-oikeuksien selvittämiseen liittyen oikeusministeriö asetti marraskuussa 2000 toimikunnan (nk. Pokan toimikunta), jonka tehtävänä on selvitysmies Pekka Vihervuoren syksyllä 1999 valmistuneen ehdotuksen toteuttamismahdollisuuksien arviointi ja ehdotusten tekeminen niistä valtionmaiden käyttöön liittyvistä vähimmäistoimenpiteistä – myös kolttäväestön osalta - joiden toteutumisella ILO – sopimus voidaan ratifioida. Tähän toimikuntaan käräjät nimesi kolme edustajaa.

Toimikunta sai työnsä valmiiksi marraskuussa 2001. Toimikunnan ainoa ehdotus on saamelaisten kotiseutualueen luonnonhoitoalueen johtokunnan asettaminen, jolla pyritään poistamaan ILO:n alkuperäiskansasopimuksen ratifiointiesteet. Toimikunta ei ollut työssään yksimielinen, sillä muun muassa kaikki sen saamelaisjäsenet jättivät mietintöön yhteisen eriävän mielipiteensä. Toimikunnan mietintö on parhaillaan lausuntokierroksella.

Lisäksi oikeusministeriö pyysi oikeustieteen tohtori Juhani Wirilanderilta maaliskuuhun 2001 mennessä oikeudellista arviota siitä, mikä on tähän asti tehtyjen selvitysten kiinteistöoikeudellinen merkitys maanomistusoloihin saamelaisten kotiseutualueella.

5) Käräjät on kiirehtinyt vuonna 1993 käynnistämäänsä saamelaisten maanomistusoikeutta koskevaa selvitystään. Työtä varten käräjät osoitti vuoden 1999 ylijäämästään 100.000 markkaa ja lisäksi oikeusministeriö myönsi alkutalvesta 2002 sitä varten 40.000 markkaa. Selvityksen pitäisi valmistua viimeistään toukokuussa 2002.

Käräjät esitti ulkoasiainministeriölle, että Tenojoen kalastussopimusta ei tule uusia ennen kuin Suomi on ratifioinut ILO:n alkuperäiskansasopimuksen. Tämänhetkisten

tietojen mukaan kalastussopimuksen uusimista koskevat neuvottelut ovat pysähtyneissä.

6) Pohjoismaiset saamelaiskäräjät allekirjoittivat helmikuussa 1997 kaksi merkittävää **yhteistyösopimusta**, joista toinen koskee poliittista yhteistyötä ja toinen saamen kieliyhteistyötä. Poliittista yhteistyötä koskevan sopimuksen mukaan Suomen, Norjan ja Ruotsin saamelaiskäräjien on määrä asettaa 21-jäseninen Saamelaisten Parlamentaarinen Neuvosto, johon kunkin maan Saamelaiskäräjien tulisi nimetä seitsemän edustajaa. Neuvoston avuksi tulisi asettaa yhteinen sihteeristö, joka huolehtisi yhteistyön käytännön hoitamisesta.

Ruotsin Saamelaiskäräjien jättäytyttyä toistaiseksi yhteistyön ulkopuolelle Suomen ja Norjan saamelaiskäräjät käynnistivät poliittisen yhteistyön pitämällä Saamelaisen Parlamentaarisen Neuvoston ensimmäisen, perustavan kokouksen Norjan Karasjoella maaliskuun 2. p:nä 2000, jossa ne allekirjoittivat kahdenvälisen parlamentaarista neuvostoa koskevan yhteistyösopimuksen. Sen mukaisesti parlamentaarisen neuvoston toimintaa on ylläpidetty. Neuvosto kokoontui lokakuussa 2000 Inarissa ja toukokuussa 2001 Karasjoella. Suomen Saamelaiskäräjät nimesi helmikuussa 2000 hallituksen seitsemän jäsentä ja varajäsentä käräjien delegaatioksi parlamentaariseen neuvostoon toimikaudeksi 2000-2003.

Saamen kielen huoltoa koskevalla yhteistyösopimuksellaan Saamelaiskäräjät ottivat vastuulleen pohjoismaisen saamen kieliyhteistyön järjestämisen, jota varten asetetaan yhteinen saamen kielen lautakunta ja sihteeristö. Tämä yhteinen saamen kielen lautakunta kokoontui syyskuussa 1999 ensimmäiseen kokoukseensa. Lautakunnan asioita valmistelee sihteeristö, jossa on tällä hetkellä hallinnollisen johtajan virka.

Lautakunta on vuosina 2000-2001 kokoontunut neljä kertaa. Suomen Saamelaiskäräjät nimesi helmikuussa 2000 saamen kielilautakuntaan kolme jäsentä, yhden kustakin kieliryhmästä ja kullekin kaksi varajäsentä.

Pohjoismaiset saamelaiskäräjät ovat harjoittaneet yhteistyötä myös saamelaisia koskevan Interreg II -ohjelman toteuttamisessa ja uuden IIIA -ohjelman valmistelussa

sekä Barentsin alueen toiminnassa. Lisäksi käräjien puheenjohtajat ovat pitäneet yhteisiä kokouksia.

7) Saamelaisten **täysjäsenyys Pohjoismaiden Neuvostossa** ei ole toteutunut.

8) **Kansainvälisissä yhteyksissä** lähinnä käräjien puheenjohtaja on edustanut saamelaisia ja Saamelaiskäräjiä. Käräjien nimeämät edustajat ovat edustaneet alkuperäiskansoja Barentsin alueneuvostossa, aluekomiteassa ja alkuperäiskansatyöryhmässä. Lisäksi käräjät on osallistunut myös EBLUL:n toimintaan ja Arktisen alueen yhteistyöhön.

9) Käräjät on pyrkinyt käytettävissä olevien voimavarojensa puitteissa tehostamaan **viestintää ja tiedottamista**. Uudistetut Saamelaiskäräjien internet -kotisivut avattiin syksyllä 2001, aluksi suomenkielisessä muodossa ja nyttemmin myös pohjoissaamen kielellä.

Saamelaiskäräjien laatimaa ja julkaisemaa kuusikielistä Saamelaiset Suomessa –esitettä on jaettu sekä kotimaahan että ulkomaille. Esite on uudistettu joulukuussa 2001.

Kokoustiedottamista on hoidettu muun muassa lähettämällä hallituksen ja käräjien kokousten asiakirjat etukäteen lehdistölle. Lautakuntien sihteerit ja puheenjohtajat ovat hoitaneet omaa toimialaansa koskevaa tiedottamista. Erillisiä lehdistötiedotteita on valmistettu suomen- ja saamenkielillä tarpeen mukaan.

Käräjät käynnisti marraskuussa 2001 kyläkierrosten sarjan Utsjoelta. Näiden eri puolilla saamelaisaluetta järjestettävien tiedotus- ja keskustelutilaisuuksien tarkoituksena on jakaa tietoa käräjien toiminnasta, kuulla saamelaisten näkemyksiä ajankohtaisista saamelaisasioista ja tuoda käräjät lähemmäksi saamen kansaa.

10) **Sihteeristön henkilöstöresurssija** on vahvistettu perustamalla päätoiminen kulttuurisihteerin virka ja III kielenkääntäjän virka (Utsjoelle) sekä ottamalla sivutoiminen sosiaali- ja terveys sihteeri.

Henkilöstön toimenkuvia ja tehtävien jakoa sekä virkarakennetta koskevaa uudelleenarviointia on jatkettu ja henkilöstöresursseja on pyritty suuntaamaan keskeisimpien tehtävien hoitamiseen. Henkilöstön koulutusta on lisätty. Lisäksi on aloitettu esimiehen ja työntekijöiden väliset kahdenkeskiset kehittämiskeskustelut. Tähän liittyen henkilöstön virkistäytymiseen ja työssä jaksamiseen on panostettu aiempaa enemmän.

11) Saamelaiskäräjät on jatkanut nk. **saamelaiskulttuurikeskuksen** suunnittelua. Hankkeesta valmistui huhtikuussa 2001 hankeselvitys, jonka mukaan keskuksen hyötypinta-ala olisi noin 2300 m² ja kustannusarvio n. 33 miljoonaa euroa. Saamelaiskäräjät jatkaa keskuksen suunnittelua hankeselvityksen pohjalta erityisellä valmistelu- ja kehitysprojektilla, johon Lapin lääninhallituksen sivistysosasto on myöntänyt täysimääräisen Eu –rahoitusavun. Projekti käynnistettiin joulukuun alkupuolella v. 2001 ja se valmistunee vuoden 2002 loppuun mennessä.

Valmistelu- ja kehitysprojektin tarkoituksena on saada tarvittavat kirjalliset sopimukset ja päätökset tehtyä, rakennuspaikka valittua ja sisältöä kehitettyä siihen vaiheeseen, että varsinaisen rakennusinvestoinnin rahoitushakemukset voidaan tehdä ja arkkitehtisuunnitteluun on riittävät pohjatiedot olemassa. Tarkoitus on myös hakea yhteistyötahoja rakennushankkeen pilottiteemojen osalta, joita ovat mm. tietotekniikan sovellukset palveluissa sekä puu- ja arktinen rakentaminen.

Kulttuurikeskukseen on kaavailtu toimitilat muun muassa Saamelaiskäräjille sekä saamelaiskulttuurin ja –elinkeinojen eri toimintoja varten. Kulttuurikeskuksen tavoitteena on parantaa Suomen saamelaisten mahdollisuuksia vaalia, ylläpitää ja kehittää kieltään, kulttuuriaan ja elämänmuotoaan omista lähtökohdistaan sekä toimia keskitetysti ja tehokkaasti sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla. Lisäksi tavoitteena on parantaa yleisesti mahdollisuuksia saada tietoa saamelaisista, heidän kulttuuristaan ja asemastaan alkuperäiskansana.

12) Saamenkielisten oppimateriaalien valmistamista koskevia **projekteja** on toteutettu oppimateriaalisuunnitelmien mukaisesti. Niin ikään saamelaishankkeiden rekrytointi – projekti toteutettiin suunnitelmien mukaisesti vuonna 2000. Sen jatkoksi kaavailtu

saamelaishankkeiden hallinnointiprojekti ei sen sijaan toteutunut rahoitusvaikeuksien vuoksi.

Käräjät toteuttaa lisäksi parhaillaan kaksi merkittävää EU-rahoitteista projektia, Saamelaiskulttuurikeskushankkeen valmistelu- ja kehitysprojektiä (EAKR. ks. edellä) ja Saamelaisten kieli- ja kulttuurisiida -projektiä.

Saamelaisten kieli- ja kulttuurisiida -projekti on kolmevuotinen Euroopan sosiaalirahaston (ESR) ja Lapin lääninhallituksen tukema saamen kielen ja saamelaiskulttuurin elvyttämishanke. Kulttuurisiida -projektin tavoitteena on vahvistaa saamelaisperheiden yhteyttä omaan kieleensä ja kulttuuriinsa, tukea saamelaisvanhempia ja koko saamelaisyhteisöä saamen kielen käyttämisessä jokapäiväisenä arkikielenä niin kotona kuin muuallakin. Projektissa paneudutaan perinteisen saamelaiskulttuurin eri muotoihin ja toiminta on saamenkielistä. Tavoitteena on saada sitoutettua perheen lisäksi myös koko suku saamen kielen ja kulttuurin edistämiseen ja kehittämiseen.

Kulttuurisiida –projektissa on perustettu kuusi (6) kieli- ja kulttuurisiidaa eri puolille saamelaisaluetta; Enontekiölle, Inariin, Utsjoelle ja Vuotsoon pohjoissaamenkieliset siidat, Sevettijärvelle koltansaamenkielinen ja Ivaloon inarinsaamenkielinen siida. Projekti käynnistettiin toukokuussa 2001 ja sen on määrä päättyä helmikuussa 2004.

13) Tutkimustoiminnan edistämiseen käräjien resurssit eivät ole riittäneet.

14) Saamelaiskäräjät on kehittänyt vaalijärjestelmäänsä muun muassa päivittämällä vaaliluetteloa siinä olevien henkilöiden kaikkien tietojen osalta. Lisäksi valmistettiin ja kehitettiin vaaleja koskevaa tilastointia.

Käräjät on myös käynyt läpi vaalien toimittamiseen liittyvät epäkohdat mukaan lukien käräjälain vaaleja koskevat säännökset ja tehnyt joulukuussa 2001 oikeusministeriölle esityksen näiden säännösten tarkistamiseksi ennen seuraavia vuonna 2003 toimitettavia vaaleja (ks. edellä).

Saamelaisia erityisesti koskeva uusi lainsäädäntö

Eduskunnan päätöksen mukaisesti kertomusvuonna

a) tulivat voimaan seuraavat säädökset:

- 1) Laki rakennerahasto-ohjelmien kansallisesta hallinnoinnista annetun lain muuttamisesta (1286/00),
- 2) Laki kolttalain muuttamisesta (296/01) ja
- 3) Valtioneuvoston asetus kolttalain muuttamisesta annetun 43 §:n 2 momentin voimaantulosta (735/01).

b) hyväksyttiin seuraavat säädökset:

- 1) Valtioneuvoston asetus sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta (1411/01).

2.3. Lausunnot

- 1) Inarijärven säännöstelyn kalatalousvelvoitteen viljely- ja istutussuunnitelmasta vuosiksi 2001-2005,
- 2) Enontekiön kunnan kehittämisstrategiasta ja toimenpideohjelma –hankkeesta,
- 3) Eu:n aluekehitysrahaston innovatiivisista toimista 2000-2006,
- 4) Maakuntakaavoitusta koskevista opasluonnoksista,
- 5) Riekko- ja kiirunakannat Enontekiöllä ja niiden hoitoehdotuksia – raporttiluonnoksesta,
- 6) Ehdotuksesta Tiehallinnon ympäristöpolitiikaksi ja –ohjelmaksi kaudeksi 2001-2005,
- 7) Pohjois-Suomen metsänhoitosuosituksista,
- 8) Saariselän yleiskaavoitus –hankkeesta,
- 9) YK:n lapsen oikeuksien yleissopimuksen komitean Suomea koskevista päätelmistä ja suosituksista,
- 10) YK:n taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksien kansainvälisen yleissopimuksen (TSS-sopimus) komitean Suomea koskevista päätelmistä ja suosituksista,
- 11) Haagin vuoden 1954 yleissopimukseen liittyen kulttuuriomaisuuden suojelusta saamelaisten kotiseutualueella,
- 12) Käsivarren erämaa-alueen hoito- ja käyttösuunnitelmasta,

- 13) Alkuperäiskansojen pysyvän foorumin perustamisesta,
- 14) Luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi alueiden kehittämisestä annetun lain muuttamisesta,
- 15) Kulttuuriomaisuuden suojelusta saamelaisten kotiseutualueella,
- 16) Kalastuslain 6 a §:n ja nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta,
- 17) Saamelaisesta oppimateriaalipedagogiikkaa koskevasta opetussuunnitelmasta,
- 18) EU:n puheenjohtajamaan kommentteista rasismiin vastaisen maailmankonferenssin alustavan toimintaohjelmaan,
- 19) Hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi kalastuslain 6 a §:n ja nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta,
- 20) Hallituksen esityksestä laiksi eräistä kirjailijoille ja kääntäjille suoritettavista apurahoista ja avustuksista annetun lain muuttamisesta,
- 21) Kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen komitean Suomea koskevista päätelmistä ja suosituksista,
- 22) Rotusyrjinnän poistamista koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 16. määräaikaishetimitin valmistelusta,
- 23) Barentsin yhteistyön kehittämisestä,
- 24) Metsäsertifiointikriteeristä nro 36,
- 25) Pohjoismaisesta kielisopimuksesta,
- 26) Perusopetuksen uudistamistyöryhmän muistiosta,

- 27) Enontekiön kulttuuriympäristöohjelmasta,
- 28) Saamelaisedustuksesta Yleisradio Oy:n hallintoelimissä,
- 29) Urho Kekkosen kansallispuiston järjestyssääntöluonnoksesta,
- 30) Perusopetuksen vuosiluokkien 1-2 kokeilussa 2001-2002 käytettävistä opetussuunnitelman perusteista,
- 31) Alkuperäiskansojen maailmanperintöasioiden asiantuntijaneuvoston perustamisesta,
- 32) Itä-Lapin maakuntakaavaan liittyvästä perustieto- ja tavoiteosan luonnoksesta,
- 33) Urho Kekkosen kansallispuiston järjestyssääntöluonnokseen liittyvästä reittikartasta,
- 34) Pyyntiluvan nojalla tai alueellisen kiintiön puitteissa sallittavaa metsästystä koskevan maa- ja metsätalousministeriön määräyksen muuttamisesta,
- 35) Ehdotuksesta Pohjoismaisen saamelaisasiain yhteistyöelimen säännöiksi,
- 36) Suomen porotalouden paikkatiedon kehittämishankkeesta Porogis & Data,
- 37) Hallituksen esityksestä 115/2001 vp eduskunnalle valtion vuoden 2002 talousarvioksi, erityiskysymyksenä saamenkielisten sosiaali- ja terveystalouden valtionrahoitus (eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sosiaali- ja työjaostolle),
- 38) Hallituksen esityksestä 115/2001 vp eduskunnalle valtion vuoden 2002 talousarvioksi opetusministeriön pääluokan mom. 29.91.50 osalta (eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle),

- 39) Hallituksen esityksestä 115/2001 vp eduskunnalle valtion vuoden 2002 talousarvioksi opetusministeriön pääluokan mom. 29.07.21 osalta (eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle),
- 40) Pohjoismaisen saamelaisopimuksen valmisteluun liittyvästä toimeksiantoehdotuksesta,
- 41) Hallituksen esityksestä nro 167/2001 vp Eduskunnalle laeiksi maaseutuelinkeinojen rahoituslain, porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain, kolttalain sekä maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain muuttamisesta (eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle),
- 42) Siidan ja Inarin talvimatkailun kehittämishankkeesta,
- 43) Hallituksen esityksestä nro 115/2001 vp Eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2002 oikeusministeriön pääluokan mom. 25.01.51 osalta (eduskunnan valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja tarkastusjaostolle) ja
- 44) Kielilakikomitean mietinnöstä (KM 2001:3).

2.4. Esitykset/aloitteet

- 1) Saamen kielen aseman huomioonottamisesta yleisessä kielilaissa,
- 2) Porotalouden ammattitutkinnon ja saamenkäsityöhön kuuluvien tutkintojen liittämistä saman tutkintotoimikunnan toimialaan,
- 3) Saamelaiskäräjien toimenpide-ehdotusten huomioonottamisesta Lapsen oikeuksien yleissopimuksen toteutumiseksi,
- 4) Määrärahan ottamisesta valtion vuoden 2002 budjettiin saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamista varten (oikeusministerille),

- 5) Määrärahan ottamisesta valtion vuoden 2002 budjettiin saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamista varten (kansanedustajille),
- 6) Saamelaisten elinolojen ja saamelaiselinkeinojen kehittämisohjelman sisällyttämisestä uuteen alueiden kehittämislakiin,
- 7) Saamenkielisen äitiyspakkauksen saamisesta (sosiaali- ja terveysministeriölle sekä kansaneläkelaitokselle),
- 8) Ylioppilastutkinnon koltansaamen kielen kokeesta,
- 9) Saamelaiskäräjälain vaaleja koskevien eräiden säännösten muuttamisesta ja
- 10) Uudeksi saamen kielilaiksi.

2.5. Kannanotot ja muistiot sekä muut vastaavat

- 1) Saamelaiskäräjien toimintaresurssien vahvistamisesta, saamelaiskulttuurikeskuksen rakentamisesta sekä saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen täysimääräisestä valtionrahoituksesta (muistio II valtiovarainministeri Suvi-Anne Siimekselle),
- 2) Saamelaisten aseman huomioonottamisesta uudistettavassa aluekehityslainsäädännössä (kannanotto),
- 3) Hallituksen esityksestä 205/2000 vp laiksi kolttalain muuttamiseksi (muistio eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnassa),
- 4) ”Lappalaisyhdistysten” lappalaispoliittisen ohjelmaan (kannanotto),
- 5) Vastaus saamelaisalueen paliskunnille porojen kiintiöjärjestelmästä,

- 6) Aluekehityslainsäädännön uudistamiseen (kannanotto),
- 7) Aluekehityslainsäädännön uudistamisesta (muistio),
- 8) Aluekehityslainsäädännön uudistamisesta (muistio alue- ja kuntaministeri Martti Korhoselle),
- 9) Aluekehityslainsäädännön uudistamisesta (muistio sisäasiainministeriön kansliapäällikkö Kari Häkämiehelle),
- 10) Saamenkielisten tv-uutisten puolesta (kannanotto),
- 11) Saamen kielilain toimeenpanon edellyttämistä resursseista, erityisesti saamen kielen toimiston osalta (muistio),
- 12) Ajankohtaisista saamelaisasioista pääministeri Paavo Lipposelle (muistio) ja
- 13) Luonnoksesta hallituksen esitykseksi maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain muuttamisesta (kannanotto).

2.6. Muut

- 1) Päätös saamelaiskulttuurikeskuksen esisuunnitelman hankinnasta ulkopuoliselta taholta,
- 2) Saamenkielisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valtion rahoituksesta (saamelaiskäräjien ja saamelaisalueen kuntien yhteismuistio peruspalveluministeri Osmo Soininvaaralle),
- 3) Saamelaiskäräjien kertomus valtioneuvostolle vuodelta 2000,

- 4) Kantelu eduskunnan oikeusasiamiehelle petovahinkokorvausten maksamisen laiminlyömisestä,
- 5) Selvitys saamelaisen kulttuurimäärärahan käytöstä vuonna 2000,
- 6) Selvitys saamelaisen oppimateriaalimäärärahan käytöstä vuonna 2000,
- 7) Lakimiessihteerin katsaus saamelaisia koskevien lainsäädäntöhankkeiden etenemiseen vuonna 2000 ja
- 8) Saamelaiskulttuurikeskuksen valmistelu- ja kehitysprojekti – kehittämishankehakemus.

2.7. Sidosryhmätoiminta

2.7.1. Pysyväisluonteinen

Saamelaiskäräjät nimesi edustajansa seuraaviin pysyväisluonteiseen toimielimiin:

- 1) Saamelaisasiain neuvottelukuntaan 1.4.2000 alkavaksi nelivuotiskaudeksi

Pekka Aikio (varalle Osmo Hirvasvuopio)

Pekka Fofonoff (varalle Erkki Lumisalmi)

Veikko Guttorm (varalle Anne Nuorgam)

Pertti Heikkuri (varalle Juhani Magga)

Kaaren Kitty (varalle Toivo West)

Ristenrauna Magga (varalle Nils-Henrik Valkeapää)

- 2) Paliskuntain yhdistyksen hallitukseen toimikaudeksi 2000-2002

Oula Sara saamelaisten edustajaksi

- 3) Pohjoismaisen saamelaisinstituutin hallitukseen toimikaudeksi 2000-2002

Johannes Helander varsinaiseksi jäseneksi ja Klemetti Näkkäljärvi varajäseneksi

- 4) Lapin maakunnan yhteistyöryhmään toimikaudeksi 2000-2003

Pekka Aikio varsinaiseksi jäseneksi ja Anne Nuorgam varajäseneksi

- 5) Saamelaiseen Parlamentaariseen Neuvostoon toimikaudeksi 2000-2003

käräjien hallituksen jäsenet ja varajäsenet

- 6) Yhteiseen saamen kielilautakuntaan toimikaudeksi 2000-2003

Inarinsaame: Matti Morottaja varsinaiseksi jäseneksi ja Saammal Morottaja hänen 1. varajäsenekseen ja Anja Saijets 2. varajäsenekseen

Koltansaame: Jouni Mosnikoff varsinaiseksi jäseneksi ja Katri Fofanoff hänen varajäsenekseen ja Erkki Lumisalmi varajäsenekseen

Pohjoissaame: Vesa Guttorm varsinaiseksi jäseneksi ja Outi Länsman hänen 1. varajäsenekseen ja Minna Mäkitalo 2. varajäsenekseen

- 7) Saamelaisten sosiaali- ja terveystalouden yhdistyksen hallitukseen seuraavaksi kaksivuotiskaudeksi (ehdolle)

Ristenrauna Magga (varalle Veikko Guttorm) ja Mirja Laiti (varalle Elina Vuoti)

- 8) Evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokoukseen 1.5.2000 alkavaksi nelivuotiskaudeksi Pekka Aikio saamelaisten edustajaksi ja hänen 1. varamiehekseen Jouni Ilmari Jomppanen ja 2. varamiehekseen Anni-Marja Valkeapää

- 9) Metsähallituksen Lapin neuvottelukuntaan seuraavaksi nelivuotiskaudeksi (esitys)

Nils-Henrik Valkeapää varsinaiseksi jäseneksi ja Ristenrauna Magga varajäseneksi

- 10) Saamelaisten koulutusasiain yhteistyöelimeen toimikaudeksi 2000-2003

Erkki Lumisalmi ja Helvi Nuorgam-Poutasuo varsinaisiksi jäseniksi ja Maaren Palismaa Erkki Lumisalmen varajäseneksi ja Arvi Hagelin Nuorgam-Poutasuon varajäseneksi

- 11) Lapin läänin taidetoimikuntaan toimikaudeksi 2001-2003 (ehdotus)

Maria Sofia Aikio, Minna Mäkitalo ja Ilmari Tapiola

- 12) Lapin läänin liikuntaneuvostoon toimikaudeksi 2001-2003 (esitys)

Jouni Ilmari Jomppanen varsinaiseksi jäseneksi ja Anne Nuorgam varajäseneksi

- 13) Lapin läänin nuorisoasiain neuvostoon toimikaudeksi 2001-2003 (esitys)

Heikki Paltto varsinaiseksi jäseneksi ja Jenni Laiti varajäseneksi

- 14) Lapin TE-keskuksen neuvottelukuntaan toimikaudeksi 2001-2003 (esitys)

Anne Nuorgam varajäseneksi

- 15) Inarin kunnan kalatalouden kehittämisrahaston hallitukseen toimikaudeksi 2001-2004

Pekka Fofonoff jäseneksi

- 16) Tekevä Lappilainen – Tuottava Kylä –kilpailun päätoimikuntaan

Ristenrauna Magga jäseneksi

- 17) Pohjoisten kuntien kalatalousneuvottelukuntiin toimikaudeksi 2001-2003

Enontekiö: Nils-Henrik Valkeapää jäseneksi ja Samuli Näkkälä varajäseneksi

Inari: Juhani Länsman jäseneksi ja Kerttu Länsman varajäseneksi

Utsjoki: Ilmari Tapiola jäseneksi ja Helvi Nuorgam-Poutasuo varajäseneksi

- 18) Lapin alueelliseen metsäneuvostoon toimikaudeksi 2001-2003

Poroisäntä Hannu Magga jäseneksi ja Ristenrauna Magga varajäseneksi

- 19) Urho Kekkosen kansallispuiston neuvottelukuntaan toimikaudeksi 2001-2004

Pekka Aikio varsinaiseksi jäseneksi ja Inkermarja Hetta varajäseneksi

- 20) Pohjoiskalotti/ Kolarcticin Interreg III A –ohjelman seurantakomiteaan

Jouni Ilmari Jomppanen varsinaiseksi jäseneksi ja Anne Nuorgam varajäseneksi

- 21) Pohjoiskalotti/Kolarcticin Interreg III A –ohjelman saamelaisten hallintokomiteaan

Juhani Magga ja Minna Mäkitalo varsinaisiksi jäseniksi ja Ilmari Tapiola Maggan varajäseneksi ja Outi Länsman Mäkitalon varajäseneksi.

- 22) Elävät Kylät –hankkeen ohjausryhmään

Inkermarja Hetta varsinaiseksi jäseneksi ja Osmo Hirvasvuopio varajäseneksi

- 23) Oppivat Seutukunnan Pohjois-Lappi –hankkeen ohjausryhmään

Kari Torikka

- 24) Lapin matkailun kokonaisvaltaisen liiketoimintaosaamisen kehittäminen – projektin ohjausryhmään

Anne Nuorgam varsinaiseksi jäseneksi ja Juhani Magga varajäseneksi

- 25) Yhteismarkkinoinnin kehittäminen ja markkinointimallin käyttöönotto – projektin ohjausryhmään

Petteri Laiti varsinaiseksi jäseneksi ja Anne Nuorgam varajäseneksi

- 26) Porotalouden ja luontaiselinkeinojen neuvottelukuntaan toimikaudeksi 2001-2003

Ristenrauna Magga ensimmäiselle sijalle ja Ilmari Tapiola toiselle sijalle

- 27) Lapin läänin alueelliseen koulutusneuvottelukuntaan toimikaudeksi 2001-2003

Outi Länsman varsinaiseksi jäseneksi ja Matti Morottaja varajäseneksi

- 28) Saamelaisten kieli- ja kulttuurisiida –projektin ohjausryhmään

Satu Mosnikoff (varalle Veikko Feodoroff), Anja Kaarret (varalle Teija Sipilä) ja Helena Guttorm (varalle Ulla Aikio-Puoskari)

- 29) Saamenkulttuurin tutkintotoimikuntaan (esitys)

Ristenrauna Magga ja Ilmari Tapiola varsinaisiksi jäseniksi

- 30) Arktisen alueen nuorisotoimen järjestelytoimikuntaan

Nina West

- 31) Lapin sosiaalialan osaamiskeskuksen ohjausryhmään

Ristenrauna Magga varsinaiseksi jäseneksi sekä Veikko Guttorm 1. varajäseneksi ja Helena Guttorm 2. varajäseneksi

- 32) Pohjois-Suomen tavoite 1-ohjelman hankkeiden valmisteluun liittyvän maakunnalliseen YVA-ryhmään

Pekka Aikio varsinaiseksi jäseneksi ja Anne Nuorgam varajäseneksi

- 33) Saamelaisalueen koulutuskeskuksen johtokuntaan toimikaudeksi 1.8.2001-31.7.2005 seuraavat jäsenet ja varajäsenet

Varsinaiset jäsenet:

Varajäsenet:

Ristenrauna Magga	Maaren Palismaa
Helvi Nuorgam-Poutasuo	Maria Sofia Aikio
Ilmari Tapiola	Vesa Guttorm
Oula Sara	Marja Näkkäljärvi
Eila Rimpiläinen	Sinikka Mäkinen
Inkermarja Hetta	Osmo Hirvasvuopio

- 34) Perusopetuksen tavoite, tehtävä ja oppilaan arviointi -työryhmään

Ulla Aikio-Puoskari

- 35) Maailman lasten parlamenttiin

Nils-Heikki Paltto varsinaiseksi edustajaksi ja Henna Mäki varaedustajaksi

- 36) Pohjois-Lappi Seutu –hankkeen ohjausryhmään

Pekka Aikio varsinaiseksi jäseneksi ja Anne Nuorgam varajäseneksi

- 37) Pohjoismaisen Saamelaisinstituutin hallitukseen toimikaudeksi 2002-2005

Johannes Helander varsinaiseksi jäseneksi ja Klemetti Näkkäljärvi varajäseneksi

- 38) Nuorisokeskus Inarin kannatusyhdistyksen hallitukseen vuodeksi 2002

Kari Torikka varsinaiseksi jäseneksi ja Minna Mäkitalo varajäseneksi

2.7.2. Kertaluonteinen

Saamelaiskäräjien edustajat osallistuivat seuraaviin tilaisuuksiin:

- 1) Kestävän kehityksen toimikunnan kansallinen CSD 9 –seminaari, Helsingissä 17.1. (Pekka Aikio),
- 2) Arktisen neuvoston ja Pohjoisen foorumin yhteistä poroprojektia koskeva palaveri, Rovaniemellä 18.1. (Pekka Aikio ja Ristenrauna Magga),
- 3) II valtiovarainministeri Suvi-Anne Siimeksen ja hänen seurueensa (poliittinen erityisavustaja Jouko Nuutinen, sihteeri Anu Pietarinen ja kansanedustaja Matti Huutola) tapaaminen Inarissa Siidassa 19.1. (Pekka Aikio, Ristenrauna Magga, Juha Guttorm ja Heikki J. Hyvärinen sekä Kaisa Korpijaakko),
- 4) 2000-luvun kielilaki –seminaari Vaasassa 30.1. (Oula Valkeapää),
- 5) Neuvottelut Saamelaisneuvoston Suomen jaoston edustajien kanssa jaoston toiminnan rahoittamisesta, Rovaniemellä 31.1. (Pekka Aikio, Jouni Ilmari Jomppanen ja Juha Guttorm),
- 6) Lapin 43. metsätalouspäivät Rovaniemellä 1-2.2. (Jouni Ilmari Jomppanen),
- 7) Neuvottelut Lapin TE-keskuksen ja Lapin lääninhallituksen edustajien kanssa saamelaishankkeiden rahoittamisesta Pohjois-Suomen tavoite 1-ohjelmasta, Inarissa 6.2. (Pekka Aikio, Ristenrauna Magga, Anne Nuorgam ja Juha Guttorm),
- 8) Informaatio- ja keskustelutilaisuus sisäasiainministeriössä aluekehityslainsäädännön uudistamisesta, Hgissä 16.2. (Juha Guttorm),

- 9) Neuvottelut Inarin kunnan edustajien kanssa saamelaiskulttuurikeskus –hankkeesta, Ivalossa 20.2. (Juha Guttorm ja Lasse Porsanger),
- 10) Neuvottelut Lapin lääninhallituksen edustajien kanssa saamelaiskulttuurikeskus –hankkeesta, Rovaniemellä 21.2. (Juha Guttorm ja Lasse Porsanger),
- 11) Kuulemistilaisuus eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnassa hallituksen esityksestä nro 205/2000 vp laiksi kolttalain muuttamiseksi, Eduskunnassa 23.2. (Pekka Aikio),
- 12) Neuvottelut Lapin liiton edustajan kanssa saamelaiskulttuurikeskus –hankkeesta, Rovaniemellä 19.3. (Juha Guttorm ja Lasse Porsanger),
- 13) FIBLULn sääntömääräinen vuosikokous Helsingissä 20.3.2001 (Irja Seurujärvi-Kari ja Erkki Lumisalmi),
- 14) Neuvottelut Lapin TE-keskuksen edustajan kanssa saamelaiskulttuurikeskus –hankkeesta, Rovaniemellä 23.3. (Juha Guttorm ja Lasse Porsanger),
- 15) Neuvottelut Lapin TE-keskuksen edustajien kanssa Tenojoen kalastussopimuksen 7 artiklan mukaisista määräyksistä kalastuskaudella 2001, Inarissa 3.4. (Ilmari Tapiola, Johannes Helander ja Siiri Jomppanen),
- 16) Saamenkielisten sosiaali- ja terveystalvelujen kehittämisseminaari Inarin Kotkaniemessä 2-5.5. (Pekka Aikio, Ristenrauna Magga, Veikko Guttorm ja Juha Guttorm),
- 17) Saksan liittopäivien puhemiehen ja rouva Wolfgang Thiersen tapaaminen Inarissa 20.5. (Pekka Aikio ja Inker-Anni Sara),
- 18) Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan kuulemistilaisuus hallituksen esityksestä 64/2001 vp eduskunnalle laeiksi kalastuslain 6 a §:n ja nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta, Eduskunnassa 22.5. (Pekka Aikio),

- 19) Neuvottelut sisäasiainministeriön edustajien kanssa aluekehityslainsäädännön uudistamisesta, Helsingissä 4.6. (Pekka Aikio ja Siiri Jomppanen),
- 20) Kenttäpiispa Hannu Niskasen tapaaminen Inarissa 6-7.6. (Jouni Ilmari Jomppanen ja Juha Guttorm),
- 21) Alue- ja kuntaministeri Martti Korhosen tapaaminen aluekehityslainsäädännön uudistamisesta, Eduskuntatalossa 14.6. (Ristenrauna Magga ja Juha Guttorm),
- 22) Tiedotustilaisuus Interreg III A Pohjoinen –ohjelmasta Rovaniemellä 30.8. (Juha Guttorm),
- 23) Oulun hiippakunnan 150-vuotisjuhlallisuuudet Oulussa 8-9.9. (Juha Guttorm),
- 24) Oulun hiippakunnan piispa Samuel Salmen tapaaminen Sevettijärvellä 14.9. (Pekka Aikio ja Juha Guttorm),
- 25) Radio- ja televisiotoimittajien liiton alueosaston vierailu käräjien sihteeristössä Inarissa 21.9. (Juha Guttorm ja Inker-Anni Sara),
- 26) Saamelaiskulttuurikeskuksen suunnitteluprojektin rahoittamista koskevat neuvottelut Rovaniemellä 24.9. (Juha Guttorm ja Lasse Porsanger),
- 27) Sisäasiainministeriön kansliapäällikkö Kari Häkämiehen tapaaminen Helsingissä 28.9. (Pekka Aikio ja Juha Guttorm),
- 28) Interreg III A Pohjoinen –ohjelman seminaari, Levillä 9.100 (Minna Mäkitalo),
- 29) Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sosiaali- ja työjaoston kuulemistilaisuus hallituksen esityksestä nro 115/2001 vp valtion vuoden 2002 talousarvioksi, sosiaali- ja terveysministeriön pääluokan osalta, Eduskunnassa 10.10. (Ristenrauna Magga),

30) Neuvottelut saamelaiskulttuurikeskus –hankkeesta Lapin lääninhallituksen ja Inarin kunnan edustajien kanssa, Inarissa 11.10. (Pekka Aikio ja Juha Guttorm),

31) Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaoston kuulemistilaisuus hallituksen esityksestä nro 115/2001 vp valtion vuoden 2002 talousarvioksi, opetusministeriön pääluokan osalta, Eduskunnassa 19.10. (Jouni Ilmari Jomppanen ja Inker-Anni Sara),

32) Saamelaiskäräjien järjestämä tiedotus- ja keskustelutilaisuus Utsjoella 1.11. (Pekka Aikio, Veikko Guttorm, Ilmari Tapiola ja Helvi Nuorgam-Poutasuo sekä Juha Guttorm, Siiri Jomppanen, Inker-Anni Sara, Hannu Kangasniemi, Ellen Näkkäläjärvi, Pia Vieltojärvi, Sari Vuolab-Balto ja Sinikka Mäkinen),

33) Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan kuulemistilaisuus hallituksen esityksestä nro 167/2001 vp Eduskunnalle laeiksi maaseutuelinkeinojen rahoituslain, porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain, kolttalain sekä maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain muuttamisesta, Eduskunnassa 9.11. (Pekka Fofonoff ja Siiri Jomppanen),

34) Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja tarkastusjaoston kuulemistilaisuus hallituksen esityksestä nro 115/2001 vp valtion vuoden 2002 talousarvioksi, oikeusministeriön pääluokan osalta, Eduskunnassa 15.11. (Juha Guttorm),

35) Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Maria Kaisa Aulan tapaaminen Inarissa 19.11. (Jouni Ilmari Jomppanen, Ristenrauna Magga, Matti Morottaja, Juha Guttorm, Hannu Kangasniemi, Inker-Anni Sara, Irma Laiti, Anne Näkkäläjärvi ja Pia Vieltojärvi),

36) Suomen Tasavallan Presidentin itsenäisyyspäivän vastaanotto Linnassa 6.12. (Pekka Aikio) ja

37) Pääministeri Paavo Lipposen tapaaminen Helsingissä 18.12. (Pekka Aikio, Juha Guttorm ja Heikki J. Hyvärinen).

Hyväksytty Saamelaiskäräjien hallituksessa 15.4.2002.